

rijksuniversiteit
 groningen

Hanzehogeschool
 Groningen
 University of Applied Sciences

Kennishetwerk Krimp Noord-Nederland

Jubileumcongres KKNN

Over de waarde van de croissant en het stokbrood

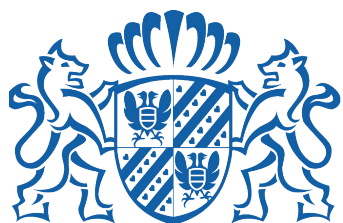

Vanwege de oplopende coronabesmettingen zag het KKNN zich genoodzaakt haar jubileumcongres flink in te krimpen. Geen Oosterpoort, deelnemers, muziek, gezamenlijke lunch en uitdagende workshops. Slechts een basisprogramma in de Energy Barn die 25ste november. Maar wel een programma dat de moeite waard is om thuis te bekijken via de livestream. De titel luidde Toekomstkracht voor (krimp)regio's. Let op de haakjes!

Door Eduard van den Hoff

Tijdens haar welkomstwoord haalt projectleider Elly van der Klauw herinneringen op van haar start (2016) bij het nu tienjarige netwerk. Het ging toen vooral om lege huizen. Dat lijkt nu voorbij. De drie noordelijke gedeputeerden bevestigen dat er heel veel is veranderd in die tien jaar. Gebleven echter is de vraag hoe je op een goede manier kunt wonen en werken in de regio.

provinsje fryslân
 provincie fryslân

provincie
 groningen

provincie Drenthe

Op naar 15 jaar KKNN

Ook professor Bettina Bock, hoogleraar Bevolkingsdaling en Leefbaarheid voor Noord-Nederland ziet die veranderingen en onderzocht wat dat betekent voor het KKNN. Zij ziet 3 fases in de KKNN-historie: 1) wakker schrikken: agenderen en informeren, 2) acceptatie: leven met krimp, erkennen van kansen, en 3) oog voor de toekomst en de regio. Brede welvaart en de kracht van de regio voor héél Nederland zijn nu centrale thema's. Door corona heeft de ruimte, het platteland een grotere aantrekkingskracht. Maar nog steeds staan de arbeidsmarkt, de voorzieningen, de zorg en het onderwijs onder druk in de regio. Dus is er nog steeds een rol voor het KKNN. In het bevorderen van de samenwerking tussen en binnen de regio's, bijvoorbeeld, in het ontwikkelen van leerlijnen, het uitzetten van langlopende projecten rond bijvoorbeeld welvaart en klimaat, etc. 'Op naar 15 jaar KKNN!' roept de professor strijdvaardig.

Knokken voor gelijke kansen

Wat zien jullie als grootste opgave voor het KKNN? Die vraag kregen de drie gedeputeerden voorgelegd. 'Het KKNN heeft nog zeker 10 jaar werk', aldus Hans Kuipers (Drenthe). 'Zij kan zorgen voor inspiratie en agendering. De regio kent zeker kansen, maar ook kwetsbaarheden. Gezamenlijk moeten we knokken voor gelijke kansen.' Ook Tjeerd van Dekken (Groningen) ziet kansen maar benadrukt het gelijkheidsbeginsel. 'In de verdeling van gelden creëert Den Haag achterstanden', klinkt het verwijtend.

'We moeten elkaar niet beconcurreren middels regio-deals!'

Klaas Fokkinga (Friesland) ziet vele positieve ontwikkelingen maar waarschuwt tegelijk voor een tweedeling in hoog en laag opgeleiden. 'Ook de vergrijzing (soms meer dan 40% van de bevolking) baart mij zorgen en de aantrekkelijkheid van de regio voor jongeren', zegt hij. 'We moeten elkaar niet beconcurreren middels regiodeals (of volkshuisvestingsfondsen). We moeten Den Haag samen benaderen', roept Fokkinga. Die uitspraak kan op ieders instemming rekenen.

Onrendabele basisvoorzieningen in de lucht houden

Wouter Veldhuis is Rijksadviseur voor de Fysieke Leefomgeving. Hij vindt dat het welvaart-denken moet plaats maken voor welzijn-denken. 'Schaalvergroting en efficiency zorgen voor uitholling. Erken als overheid de lokale eigenheid en trots.' In dit verband haalt hij Holwerd aan Zee aan. Veldhuis roept Den Haag op de kracht van de samenleving te stimuleren, zoals zich dat ook manifesteert in een programma als Toukomst. Het houdt onder andere in dat onrendabele basisvoorzieningen als buslijnen en supermarkten toch in de lucht worden gehouden, ook met nationale middelen. 'Neem een voorbeeld aan Frankrijk', geeft Veldhuis aan. 'Dat heeft de croissant en het stokbrood tot nationaal erfgoed uitgeroepen en daarom ziet de overheid erop toe dat elk dorp zijn bakker kan behouden. De overheid moet zijn burgers helpen de eigen leefomgeving vorm te geven.'

Je moet elkaar kennen om het te doen

Welke rol spelen de kennisinstituten ten aanzien van de thematiek? Annemarie Hannink, bestuurslid van de Hanzehogeschool Groningen, vertelt dat haar instituut inspeelt op brede welvaart. 'Maar wel met oog voor mentaal welbevinden en zingeving. Een van onze maatschappelijke opdrachten is het versterken en verduurzamen van Noord-Nederland', vertelt ze. 'Daarvoor moet je elkaar kennen en daarom zijn kennisinstellingen en kennisnetwerken als het KKNW belangrijk.' Johan Woltjer, Dean Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen RUG wil de klassieke thema's over krimp (industrie, technologie, economische ontwikkeling) blijvend aan de orde brengen, maar wel gecombineerd met nieuwe uitdagingen als klimaat en groen. 'Inspiratie valt wellicht in het buitenland te vinden. Kennis moet ook internationaal worden uitgewisseld. En doe het vooral interdisciplinair', benadrukt Woltjer.

Ook in de compilatie Uitgelicht! Aan het eind van dit jubileumprogramma waren de verschuivingen in thema's in de regio's goed te zien. Van grootschalige sloop naar een IT hub met veel samenwerkende partners.

Colofon

Tekst en opmaak:
Eduard den Hoff & Harmare

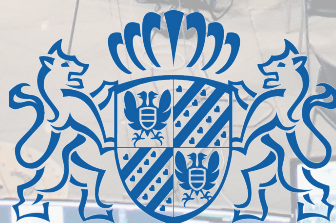
Fotografie:
Harma Kaput

Redactie:
Elly van der Klauw & Akko Muskens

Links naar presentaties:
Bettina Bock &
Wouter Veldhuis

Meer informatie:
www.kennisvoorkrimp.nl

provinsje fryslân
provincie fryslân

provincie
groningen

provincie Drenthe